QORTI CIVILI - PRIM' AWLA

IMHALLEF : ONOR. DR. GINO CAMILLERI LL.D.

Seduta tas-16 ta' Novembru 2001

Citazzjoni Numru 1022/91 GC

Joseph Vella

-vs-

Joseph Lautier

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni fejn l-attur ippremetta:-

Illi l-attur huwa s-sid tal-fondi bin-numru wiehed u ghoxrin (21) u tlieta u ghoxrin (23) kif ukoll ta' hamsa u ghoxrin (25) u seba' u ghoxrin (27) gewwa Bistra Lane, Mosta;

Illi l-konvenut huwa s-sid il-fond li jinsab bejn dawn il-proprjetajiet;

Illi l-konvenut irrenda komuni l-hitan divisorji li kienu jappartjenu lill-attur kif ukoll irrenda tieghu bicca art divisorja u dana a tenur tal-artikolu 435 (1) tal-Kapitolu 16;

Illi ghalhekk il-konvenut huwa responsabbli li jhallas lill-attur ghall-appogg li gie ezercitat minnu;

Illi l-valur ta' dan l-appogg huwa tas-somma komplessiva ta' disa' mija u tmenin lira u tletin centezmu (Lm984.30) kif jirrizulta mid-dokumenti annessi u mmarkati A u B;

Illi l-konvenut ghadu ma hallas ebda ammont ghal dan l-appogg u ghalhekk kellha ssir din il-kawza;

Ghalhekk l-attur talab li l-konvenut jghid ghaliex din il-Qorti, ghar-ragunijiet premessi, m'ghandhix :

(1) Tiddikjara l-konvenut responsabbli ghall-hlas tal-appogg minnu ezercitat mal-hitan divisorji li kienu jappartjenu lill-attur;

(2) Tikkundanna l-konvenut li jhallas lill-attur is-somma ta' disa' mija u erba' u tmenin lira u tletin centezmu (lm984.30);

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-mandat ta' sekwestru u bl-imghax sad-data tal-pagamenent effettiv kontra l-konvenut li gie ngunt ghas-soluzzjoni;

Rat id-dikjarazzjoni tal-attur debitament konfermata bil-gurament u l-lista tax-xhieda tieghu;

Rat in-nota tal-eccezzjoni tal-konvenut fejn gie eccepit :

1. Preliminarjament l-intempestivita ta' l-azzjoni, stante illi qabel ma giet ipprezentata ic-citazzjoni, l-partjiiet flimkien mal-perit taghhom kienu iltaqghu u baqghu miftiehma illi l-perit ta' l-attur kellu jibghat kont emendat ghal verifika tal-perit tal-eccipjent. Minflok l-eccipjent irceva citazzjoni;

2. Illi t-talbiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt stante illi l-eccipjent gia iddepozita ammont ta' flus il-Qorti bhala hlas ta' appogg u dan peress illi l-attur ma kienx ried jircievi l-hlas skond il-kont tal-perit tieghu;

3. Illi t-talba ta' Lm984.30 bhala appogg hija ferm ezagerata. Fil-fatt, l-eccipjent kien ilu jghid lill-attur illi huwa kien lest ihallas dak l-ammont ta' flus li jigi hekk likwidat bhala appogg bi qbil bejn il-periti rispettivi taghhom;

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenut debitament konfermata bil-gurament u l-lista tax-xhieda tieghu;

Rat id-digriet taghha (diversament presjeduta) tal-10 ta' Jannar 1992 li bih gie nominat bhala perit tekniku l-AIC Frederick Doublet fil-fakoltajiet kollha soliti;

Rat ir-rapport tal-imsemmi perit tekniku li gie debitament konfermat bil-gurament fil-kors tas-seduta tat-8 ta' Frar 1996;

Rat id-digriet taghha tal-21 ta' Mejju 1996 li bih l-imsemmi perit tekniku gie mghoti l-inkariku ulterjuri sabiex jistabbilixxi jekk il-hajt in kwestjoni ghandux jigi kunsidrat bhala hajt dobblu jew zewg hitan singli u dana bil-fakoltajiet kollha soliti;

Rat ir-rapport ulterjuri tal-perit tekniku debitament konfermat bil-gurament fil-kors tas-seduta tal-21 ta' Ottubru1999;

Rat l-atti l-ohra tal-kawza u d-dokumenti esibiti;

Rat il-verbal tas-seduta tat-18 ta' Jannar 2000;

Ikkonsidrat:

L-attur, li huwa proprjetarju tal-fondi numru wiehed u ghoxrin (21), tlieta u ghoxrin (23), hamsa u ghoxrin (25) u seba' u ghoxrin (27) Bistra Lane, Mosta, qed jitlob li l-konvenut, li huwa s-sid ta' fond li jinsab bejn l-imsemmija fondi, jigi kkundannat ihallas is-somma ta' disa' mija u erba' u tmenin lira u tletin centezmu (lm984.30) bhala hlas tal-appogg ezercitat mill-konvenut ma hitan divisorji apparteneti lill-attur. L-attur fic-citazzjoni ppremetta li l-konvenut irrenda komuni l-imsemmija hitan divisorji kif ukoll irrenda tieghu bicca art divisorja u dana b'referenza ghal provedimenti tal-artikolu 435(1) tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta;

Il-konvenut qed jeccepixxi, fl-ewwel lok, li din l-azzjoni hi intempestiva. Fit-tieni lok qed jeccepixxi li t-talba attrici hi esagerata u in effett huwa ddepozita taht l-awtorita tal-Qorti dik is-somma li hu jidhirlu li hi effettivament dovuta bhala appogg;

Il-Qorti esaminat bir-reqqa kemm ir-rapport kif ukoll dak ulterjuri tal-perit tekniku u taqbel mal-kostatazzjonijiet kollha li ghamel u mal-kokluzjonijiet li wasal ghalihom l-istess perit tekniku. In effett il-perit tekniku dahal fil-fond fil-kwestjonijiet kollha teknici li huma involuti f'dawn il-proceduri u gharaf irrisolvi l-istess kwestjonijiet b'mod studjat, car u erudit. Ma hemm xejn u ma jirrizulta xejn li jista jgieghel lill-Qorti li tbiddel jew tvarja l-imsemmija konkluzjonijiet, li ghalhekk qed jigu adottati;

Fir-rapport tieghu l-perit tekniku kkonkluda illi l-konvenut irid ihallas ta' nofs l-art taht il-hitan divizorji, kemm ta' wara kif ukoll tal-genb tal-fond 21/23. Inoltre kkonkluda li fejn il-konvenut tella' qoxra vicin il-hitan tal-attur, l-istess konvenut ghandu jhallas l-appogg bhallikieku bena maghhom. Il-pilastri li bena l-konvenut fuq il-hajt tal-attur huma rrilevanti fis-sens li la jzidu u lanqas inaqqsu mill-ammont dovut. Il-"membrane" ghandha biss tithallas sa filata wahda. Il-kumplament tal-istess "membrane" ma taghmel l-ebda differenza ghar-rigward tal-hlas tal-hitan, izda l-istess "membrane" hi bzonnjuza ghall-protezzjoni tal-istess hitan, kemm tal-attur kif ukoll tal-konvenut, u dana minhabba s-sitwazzjoni li giet ikkreata mill-konvenut, u ghalhekk trid tibqa' proprjeta' tal-konvenut li ghandu jibqa responsabbli ghall-manutenzjoni taghha;

Fl-istess rapport il-perit tekniku kkonkluda li ghar-rigward tal-hitan li gholla l-konvenut fuq il-hitan divizorji tal-attur, il-konvenut ghandu jhallas biex jirrendi komuni l-hajt ta' tahthom ghat-tulijiet li gholla b'zieda ta' disa' pulzieri kull naha, fejn applikabbli, tal-hitan li jiffjankeggjawhom ghall-gholi tal-hitan li bena l-konvenut. Finalment il-perit tekniku llikwida l-ammont li jrid jithallas ghall-imsemmija appoggi li ghandu jakkwista l-konvenut minn ghand l-attur, kif ukoll ghall-akkwist tal-imsemmija nofs l-art taht il-hitan divizorji, kemm ta' wara kif ukoll tal-genb tal-fond 21/23 fis-somma komplessiva ta' erba mija erba u erbghin liri maltin u erba u hamsin centezmu (Lm 444.54);

Fir-rapport ulterjuri tieghu l-istess perit teniku ghamel korrezzjoni fil-konteggi li kien ghamel fl-ewwel rapport meta llikwida l-imsemmija ammonti li kienu dovuti u in vista ta' dawn il-korrezzjonijiet huwa llikwida l-istess somma dovuta fl-ammont ta' tmien mija seba u sittin liri maltin u tnejn u sebghin centezmu (Lm867.72). Fl-istess rapport ulterjuri l-perit tekniku jikkonkludi li l-konvenut ghandu ukoll jhallas lill-attur is-somma ulterjuri ta' mitejn seba u erbghin liri maltin u erba u tmenin centezmu erba mija (Lm247.84) u dana ghar-ragunijiet li huma indikati fl-istess rapport. Il-perit tekniku kkonkluda ukoll li l-qoxxriet li bena l-attur ma jiffurmawx hajt dobblu izda hajt iehor separat u distint bhal ma huma l-hitan l-ohra interni fil-proprjeta tal-konvenut;

In vista ta' dawn il-konkluzjonijiet it-talbiet attrici ghandhom jigu kollha akkolti. Jigi rilevat li l-ammonti li jirrizultaw li huma dovuti mill-konvenut lill-attur bhala appogg fir-rapport ulterjuri jissuperaw is-somma mitluba mill-istess attur fic-citazzjoni. Ghalhekk il-konvenut ghandu jigi kundannat ihallas dak l-ammont mitlub fic-citazzjoni stante li jekk huwa jigi kundannat ihallas l-ammont li jirrizulta mill-imsemmi rapport ulterjuri l-Qorti tkun qed tmur oltre t-talba haga li mhux permissibli skond il-ligi;

In vista tal-premess ukoll l-eccezzjonijiet kollha tal-konvenut ghandhom jigu rigettati kemm a bazi tal-imsemmija rapport kif ukoll peress li ma jirrizultawx u dan qed jinghad ukoll ghar-rigward tal-eccezzjoni preliminari dwar l-intempestivita';

Ghal dawn il-motivi kollha :

Tiddeciedi billi fl-ewwel lok tichad l-eccezzjonijiet kollha tal-konvenut u billi fit-tieni lok tilqa t-talbiet kollha attrici u tiddikjara li l-konvenut hu responsabbli ghall-hlas tal-appogg minnu ezercitat mal-hitan divisorji li jappartjenu lill-attur u tikkundanna l-konvenut li jhallas lill-attur is-somma ta' disa' mija u erba' u tmenin lira u tletin centezmu (lm984.30) ghall-istess appogg u dana bl-imghaxxijiet kollha legali mid-data ta' din is-sentenza sad-data tal-effettiv pagament;

Spejjez kollha kontra l-konvenut.